

ЛІТЕРАТУРА

1. **Ансофф И.** Стратегическое управление / И. Ансофф. – М.: Экономика, 1989. – 519 с.
 2. **Воронкова А. Е.** Дослідження підходів до визначення поняття «економіка знань» / А. Е. Воронкова, М. К. Бабенко // Економіка. Менеджмент. Підприємство : 36. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. Вип. 23 (II). – Луганськ : СНУ, 2011. – С. 66 – 74.

3. Управление знаниями в корпорациях : [учебн. пособ.] / [Б. З. Мильнер, З. П. Румянцева, В. Г. Смирнова, А. В. Блинникова]. – М.: Дело, 2006. – 304 с.
 4. **Федулова Л. І.** Економіка знань : [підручн.] / Л. І. Федулова. – К.: ІЕП НАН України, 2009. – 600 с.
 5. **Lane R. E.** The Decline of Politics and Ideology in the Knowledgeable Society / R. E. Lane // American Sociological Review. – 1966. – Vol. 31. – P. 649 – 662.

УДК 658.012.45

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ АВТОМАТИЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

ЛОБОВ С. П.

УДК 658.012.45

Лобов С. П. Теоретичні основи економічної ефективності автоматизації управління підприємствами

Проведено аналіз існуючих підходів до виділення частки впливу АІС на економічну ефективність управління підприємством. Враховано особливості гірничорудної промисловості. Запропоновано перераховувати втрати від простоїв обладнання на усіх попередніх поділах до простоїв на останньому поділі. Запропоновано визначити величину втрат з урахуванням ймовірності їх виникнення. Запропоновано про водити прогнозування зміни матеріальних витрат в умовах АІС на підставі виробничої функції.

Ключові слова: автоматизовані інформаційні системи, втрати ресурсів, простої, ймовірність настання подій, виробнича функція.

Формул: 14. **Бібл.:** 8.

Лобов Сергій Павлович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку, аудиту та фінансового аналізу, Криворізький національний університет (вул. XXII Партз'їзду, 11, Кривий Ріг, Дніпропетровська обл., 50027, Україна)

E-mail: lobov_2010@mail.ru

УДК 658.012.45

Лобов С. П. Теоретические основы экономической эффективности автоматизации управления предприятиями

Проведен анализ существующих подходов к выделению доли влияния АИС на экономическую эффективность управления предприятием. Учтены особенности горнорудной промышленности. Предложено приводить потери от простоев оборудования на всех предыдущих переделах к простоям на последнем переделе. Предложено определять величину потерь с учетом вероятности их возникновения. Предложено проводить прогнозирование изменения материальных расходов в условиях АИС на основе производственной функции.

Ключевые слова: автоматизированные информационные системы, потери ресурсов, простои, вероятность наступления событий, производственная функция.

Формул: 14. **Библ.:** 8.

Лобов Сергей Павлович – кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры учета, аудита и финансового анализа, Криворожский национальный университет (вул. XXII Партсъезда, 11, Кривой Рог, Днепропетровская обл., 50027, Украина)

E-mail: lobov_2010@mail.ru

UDC 658.012.45

Lobov S. P. Theoretical Basis of Economic Efficiency of Automation of Enterprises Management

The analysis of existing approaches to allocation of a share of AIS influence on economic efficiency of enterprises management is carried out. Features of the mining industry are considered. It is offered to result losses from equipment downtimes on all previous repartitions to equipment downtimes on last repartition. It is offered to define size of losses taking into account probability of their occurrence. It is offered to spend forecasting of change of material expenses in the conditions of AIS on the basis of production function.

Key words: automated information systems, losses of resources, equipment downtimes, probability of events approach, production function

Formulae: 14. **Bibl.:** 8.

Lobov Sergey P. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of the Account, Audit and the Financial Analysis, Kryvyi Rig National University (вул. XXII Partz'yizdu, 11, Kryvyi Rig, Dnipropetrovska obl., 50027, Ukraine)

E-mail: lobov_2010@mail.ru

Економічна ефективність управління підприємством може бути суттєво підвищена за рахунок впровадження автоматизованих інформаційних систем. Існують різні види автоматизованих інформаційних систем (АІС). Найбільш поширеними з них є автоматизовані системи управління технологічними процесами (АСУТП) та автоматизовані системи управління підприємствами (АСУП). Останні є більш складним об'єктом, тому що в них має місце суттєвий вплив людського фактора, який важко піддається повній автоматизації, тому в економічному ефекті завжди є значна

частка впливу людини. У даній роботі розглядається саме цей вид систем.

Поняття «економічна ефективність управління підприємствами» тісно пов'язане з поняттям «економічна ефективність діяльності підприємства». Перше поняття використовується відносно керуючої підсистеми (суб'єкта управління), друге – відносно підсистеми, що керується (об'єкта управління).

Як відмічається в роботі [1], враховуючи те, що об'єкт і суб'єкт управління органічно пов'язані, економічна ефективність діяльності підприємства одночасно

визначає економічну ефективність управління підприємствами. Як відомо, економічна ефективність розраховується як співвідношення економічного ефекту та відповідних витрат. Найбільш поширеним показником економічного ефекту від діяльності підприємства є прибуток. Але на величину прибутку впливають і зовнішні фактори, не пов'язані з управлінням підприємством, зокрема ціни на ресурси, попит.

На наш погляд, при визначенні економічного ефекту від управління підприємством слід виключити з величини прибутку вплив зовнішніх факторів, тому що в процесі управління підприємством неможливо на них впливати.

Як зазначалося вище, АІС дозволяють суттєво підвищити економічну ефективність управління підприємством. Але слід зазначити, що управління підприємством є складною задачею з високим ступенем невизначеності, яка не підлягає повній формалізації та автоматизації. Навіть найпотужніші АІС зі штучним інтелектом не здатні повністю замінити людину при управлінні підприємством. Отже, будь-яку функцію управління підприємством можливо виконати вручну, але лише деякі з них можливо повністю або частково автоматизувати. Тому при оцінці економічного ефекту АІС потрібно обов'язково виключати економічний ефект, який можливо отримати за умови ручної обробки даних.

В економічній літературі частка впливу людини або зовсім ігнорується [2], або виключаються лише певні фактори, які піддаються точному обліку [3].

Так, у роботі [2] АІС визнається невід'ємною частиною сучасного підприємства, без якої неможливо уявити його нормальну діяльність, тому пропонується взагалі відмовитись від відокремленої оцінки економічної ефективності АІС управління підприємствами та оцінювати лише підприємство в цілому. При цьому збільшення чистого прибутку після впровадження АІС і визначає економічний ефект не лише від управління підприємством в цілому, але й від використання АІС.

На наш погляд, такий підхід можливий лише за однієї умови: якщо на підприємстві одночасно з впровадженням АІС не проводяться інші організаційно-технічні заходи та інвестиційні проекти. Але такі випадки зустрічаються дуже рідко. У сучасних умовах стрімкого розвитку науки та техніки для забезпечення конкурентоздатності підприємства постійно здійснюються оновлення та модернізація машин та обладнання. Економічний ефект від цих проектів потрібно виключати з ефекту АІС, тому що він ніяк з ними не пов'язаний.

Проведемо аналіз існуючих підходів до виділення частки впливу АІС на економічну ефективність управління підприємством з метою їх подальшого удосконалення.

У роботі [3] пропонується залишковий метод визначення частки АІС в економічному ефекті управління підприємством. Даний автор пропонує визначати приріст прибутку у періоді після впровадження АІС порівняно з періодом до впровадження АІС. Далі з отриманої величини вираховується прибуток, отриманий за рахунок застосування нових техпроцесів, високопродуктивного обладнання, раціоналізації та винахідництва, введення конструкторських удосконалень продукції та інших факторів, які піддаються обліку. Додатковий при-

буток, що залишається після вирахування інших заходів, визначає частку прибутку, отриману за рахунок впровадження АІС ($E_{авт}$):

$$E_{авт} = \Delta\Pi - (\Phi - K) \times E_{рф} - E_{ін}, \quad (1)$$

де $\Delta\Pi$ – приріст прибутку у періоді після впровадження АІС порівняно з періодом до впровадження АІС, грн;

Φ – вартість основних виробничих фондів на кінець досліджуваного періоду, грн;

K – вартість основних виробничих фондів, введених в експлуатацію протягом досліджуваного періоду, грн;

$E_{рф}$ – коефіцієнт рентабельності основних виробничих фондів у попередньому періоді, грн;

$E_{ін}$ – економічний ефект від інших, крім АІС, заходів, по яких він може бути розрахований, грн.

Дійсно, на великих промислових підприємствах регулярно здійснюються крупномасштабні інвестиційні проекти, не пов'язані з АІС, які також суттєво впливають на величину прибутку від діяльності підприємства. Тому їх потрібно обов'язково виключити. Але значним недоліком даного методу є те, що невраховані фактори можуть бути помилково віднесені до частки АІС, що призведе до завищення її величини. Перевагою даного методу є відносна (4) простота та швидкість розрахунків, що дозволяє використовувати його для проведення експрес-аналізу та виявлення явно неефективних АІС, по яких навіть залишковий економічний ефект має низьке значення. У таких випадках більш детальні уточнюючі розрахунки не мають сенсу.

Спроба врахувати усю сукупність факторів впливу АІС на економічну ефективність діяльності підприємств була здійснена у Методиці визначення економічної ефективності АСУП [4]. У даній роботі усі фактори впливу АІС визначаються або через збільшення прибутку від зростання обсягів реалізованої продукції, або через зниження собівартості цієї продукції. Річний приріст прибутку від впровадження АІС (Π^A) в Методиці АСУП [4] пропонується визначати таким чином:

$$\Pi^A = \left(\frac{A_2 - A_1}{A_1} \right) \times \Pi_1 + (C_1 - C_2) \times A_2, \quad (2)$$

де A_1, A_2 – річний обсяг реалізованої продукції до та після впровадження АІС, грн;

Π_1 – прибуток від реалізації продукції до впровадження АІС, грн;

C_1, C_2 – витрати на 1 грн реалізованої продукції до та після впровадження АІС, грн.

Розрахунок обсягу продукції (A_2) після впровадження АІС проводиться за формулою:

$$A_2 = A_1 + \Delta A_{min}, \quad (3)$$

де ΔA_{min} – мінімальний приріст обсягу продукції за рахунок більш економічного використання трудових, матеріальних ресурсів та основних виробничих фондів в умовах АІС, грн:

$$\Delta A_{min} = \min\{\Delta A_m; \Delta A_M; \Delta A_o\} = \left\{ \frac{\Delta P_m^A \times A_1}{P_m - \Delta P_m^A}; \frac{\Delta P_M^A \times A_1}{P_M - \Delta P_M^A}; \frac{\Delta P_o^A \times A_1}{P_o - \Delta P_o^A} \right\}, \quad (4)$$

де $\Delta A_m, \Delta A_m^A, \Delta A_o$ – приріст обсягу продукції за рахунок більш економного використання трудових, матеріальних ресурсів та основних виробничих фондів, грн;

P_m – витрати трудових ресурсів (фонд робочого часу) до впровадження АІС, людино-годин;

P_m^A – витрати матеріальних ресурсів на реалізовану продукцію до впровадження АІС, грн;

P_o – витрати основних виробничих фондів (фонд часу роботи обладнання) до впровадження АІС, машино-годин;

$\Delta P_m^A, \Delta P_m^A, \Delta P_o^A$ – зниження втрат трудових, матеріальних ресурсів та основних виробничих фондів внаслідок впровадження АІС.

Мінімум приросту обсягу продукції використовується, тому що передбачається, що у виробництві продукції потрібні одночасно усі зазначені види ресурсів. Недоліком даного методу є те що витрати усіх видів матеріальних ресурсів підсумовуються у вартісному вигляді. Між тим кожен з них окремо та по-різному впливає на обсяг виробництва і також повинен враховуватись за мінімумом. Також підсумовується фонд робочого часу усього обладнання, хоча якщо це обладнання працює послідовно, а не паралельно, простої на наступних стадіях обробки включають простої і на попередніх. Зокрема, це характерно для ГЗК, на яких працює велика кількість машин та обладнання на кожному переділі. При цьому затримка на будь-якому попередньому переділі призводить до простоїв на наступному. Тому потрібно враховувати лише простої на останньому переділі.

У разі якщо зниження втрат робочого часу машин та обладнання досягнуто на попередніх переділах, відповідні втрати переводяться у втрати на останньому переділі з урахуванням наявності залишків запасів (страхових запасів) на усіх наступних переділах. Так, додатковий час простою на i -му переділі ($\Delta T_{прост_i}$) внаслідок простою на попередньому ($i-1$) переділі може бути визначений за формулою:

$$\Delta T_{прост_i} = \frac{T_{прост_{i-1}} \times P_{зод_{i-1}} - P_{зан_i}}{q_i \times A_{зод_i}}, \quad (5)$$

де $T_{прост_{i-1}}$ – час простою на попередньому ($i-1$) переділі, год;

$P_{зод_{i-1}}$ – годинна продуктивність на попередньому ($i-1$) переділі по виробництву ресурсу для наступного переділу, т/год;

$A_{зод_i}$ – годинна продуктивність на i -му переділі по виробництву продукції даного переділу, т/год;

$P_{зан_i}$ – запас на i -му переділі ресурсу, виробленого у попередньому переділі, т;

q_i – норма витрат ресурсу з попереднього переділу на виробництво продукції i -го переділу, т/т.

При розрахунку загальної величини простоїв потрібно виключити інтервали простоїв, що співпадають у часі з іншими простоями на останньому переділі.

У процесі діяльності підприємства під впливом дії економічних ризиків виникають втрати різних видів ресурсів. АІС дозволяють дещо обмежити втрати ресурсів

та не допустити зниження обсягів виробництва та відповідного зниження прибутку. У Методиці АСУП [4] за базу порівняння обрано період до впровадження АІС. При цьому передбачається, що втрати, існуючі до впровадження АІС, залишаться і після її впровадження. Економічні ризики мають високий ступінь невизначеності, їх прогнозування не може бути проведено з високим ступенем точності. У будь-якому разі потрібно враховувати ймовірність настання негативних подій (ризиків) та пов'язані з ними втрати. У такому випадку формулу (3) можна записати таким чином:

$$A_2 = A_1 + \min \left\{ \frac{\Delta P_m^A \times A_1 \times U_m}{P_m - \Delta P_m^A}; \frac{\Delta P_m^A \times A_1 \times U_m}{P_m - \Delta P_m^A}; \frac{\Delta P_o^A \times A_1 \times U_o}{P_o - \Delta P_o^A} \right\}, \quad (6)$$

де U_m, U_m^A, U_o – ймовірність настання подій, що призведуть до виникнення втрат трудових, матеріальних ресурсів, робочого часу обладнання, частки од.

Більш адекватним є аналіз вже після впровадження АІС, коли є фактичні дані про усі втрати від ризиків. При цьому можна більш точно змодельювати, які втрати обсягу виробництва та прибутку були б за умови відсутності АІС. У такому випадку формула (3) буде мати такий вигляд:

$$A_1 = A_2 - \min \left\{ \frac{\Delta P_m^A \times A_2}{P_m - \Delta P_m^A}; \frac{\Delta P_m^A \times A_2}{P_m - \Delta P_m^A}; \frac{\Delta P_o^A \times A_2}{P_o - \Delta P_o^A} \right\}. \quad (7)$$

Для виключення впливу цін у формулах (6) – (7) обсяг продукції та витрати ресурсів повинні враховуватись у натуральних одиницях виміру. Отриманий мінімальний приріст обсягу продукції (ΔA_{min}), забезпечений усіма видами ресурсів, перераховується у фактичні ціни досліджуваного періоду. Тому формулу (2) можна записати таким чином:

$$\Pi^A = \Delta A_{min} \times C_{прод} \times P_{прод} + (C_1 - C_2) \times A_2, \quad (8)$$

де $C_{прод}$ – ціна одиниці продукції у досліджуваному періоді, грн;

$P_{прод}$ – рентабельність продажів продукції, грн.

У формулі (2) усі витрати перераховуються на 1 грн реалізованої продукції. За базу порівняння у формулі (2) обрано період до впровадження АІС, тому витрати після впровадження прогноуються. Але можливий більш точний розрахунок після впровадження АІС, коли моделюються витрати за умови відсутності АІС. При цьому, з одного боку, враховується зниження змінних витрат внаслідок зниження обсягу продукції, з іншого боку, – збільшення витрат, внаслідок перевитрачання ресурсів.

Під час розрахунку витрат на 1 грн реалізованої продукції в Методиці АСУП [4] визначається:

- ★ економія від зниження матеріальних витрат, економія витрат на паливо та енергію, що використовуються на технологічні цілі;

- ✦ економія по фонду зарплати виробничих працівників;
- ✦ економія від зниження втрат від браку;
- ✦ економія від зниження непродуктивних витрат;
- ✦ економія витрат на підготовку та освоєння виробництва;
- ✦ економія витрат на утримання та експлуатацію обладнання.

Внаслідок того, що у формулі (2) при розрахунку приросту прибутку враховувався лише мінімальний приріст обсягу продукції, забезпечений АІС, то частина приросту, що залишилась, враховується при розрахунку економії матеріальних витрат і витрат на оплату праці, а також у величині зниження оборотних коштів:

$$\Delta C_m^A = (\Delta A_m^A - \Delta A_{min}) \times q_m^A, \quad (9)$$

$$\Delta Z_n^A = (\Delta A_n^A - \Delta A_{min}) \times q_m^A, \quad (10)$$

де $\Delta C_m^A, \Delta Z_n^A$ – економія матеріальних витрат і витрат на оплату праці в результаті впровадження АІС, відповідно, грн;

q_m^A, q_n^A – питомі витрати матеріальних і трудових ресурсів на виробництво одиниці продукції в умовах АІС, відповідно.

Слід відмітити, що невикористана частина приросту обсягу продукції у дужках формул (9) – (10) може враховуватись лише в тому випадку, якщо АІС знижує норми витрат ресурсів, а не лише простої. Адже зниження простоїв призводить лише до збільшення обсягів виробництва продукції та на норми витрат не впливає. У більшості випадків, АІС управління підприємством лише покращують організацію виробництва та забезпечують точне виконання плану та дотримання існуючих норм витрат, а тому не знижують норми витрат ресурсів.

Але в певних випадках, зокрема при безперервному виробництві, коли потрібно управління в режимі реального часу, АІС можуть знизити і норми витрат. Наприклад, на ГЗК потрібен контроль в режимі реального часу за середнім вмістом заліза у руді. Будь-яке відхилення вмісту заліза від оптимального, передбаченого технологією, призводить до збільшення витрат ресурсів. АІС дозволяють контролювати та перепланувати обсяги виробництва на різних забоях кар'єру таким чином, щоб стабілізувати якість руди. Це призводить до зниження норм витрат ресурсів, яке неможливо забезпечити без АІС, тому що вміст заліза змінюється швидше, ніж буде виконане ручне збирання, обробка та передача інформації.

Непрямої метод розрахунку, що використовується у формулах (9) – (10), може враховувати також і неточності економіко-математичної моделі, які неминучі при визначенні приросту обсягу виробництва за цією моделлю. Таким чином, до невикористаної частини приросту обсягу продукції може бути помилково віднесено ці неточності моделі.

Отже, доцільно проводити прямий розрахунок зміни норм витрат ресурсів по кожній задачі, що вирішується за допомогою АІС, окремо. При цьому потрібно враховувати лише частку впливу АІС та виключати економію, яку можна було б вчасно отримати і без АІС:

$$\Delta C_m^A = \sum_{i=1}^N (q_{mi}^A - q_{mi}) \times A_2, \quad (11)$$

де q_{mi} – питомі витрати матеріальних ресурсів i -го виду на виробництво одиниці продукції до впровадження АІС.

Змінні матеріальні витрати, з одного боку, знижуються на величину економії, що забезпечує АІС, з іншого боку, збільшуються під впливом зростання обсягів виробництва. У Методиці АСУП [4] пропонується збільшувати матеріальні витрати прямо пропорційно зміні обсягу виробництва:

$$C_m^A = C_m \times \frac{A_2}{A_1} \times (1 - \beta), \quad (12)$$

де C_m, C_m^A – матеріальні витрати до та після впровадження АІС, грн;

β – коефіцієнт, що враховує економію матеріальних витрат внаслідок впровадження АІС, грн.

На нашу думку, прогнозування зміни матеріальних витрат більш коректно проводити на підставі виробничої функції, що визначає залежність обсягу виробництва продукції від основних видів матеріальних ресурсів:

$$A = a \times P_{m_1}^\alpha \times P_{m_2}^\beta \times \dots \times P_{m_n}^\gamma, \quad (13)$$

де A – обсяг виробництва продукції у натуральних одиницях;

P_{m_i} – витрати матеріального ресурсу i -го виду у натуральних одиницях;

a – технологічний коефіцієнт;

α, β, γ – коефіцієнти еластичності відповідних ресурсів.

Прогнозна величина приросту витрат матеріального ресурсу i -го виду (ΔP_{m_i}) внаслідок збільшення обсягу виробництва на величину ΔA може бути визначена таким чином:

$$\Delta P_{m_i} = \frac{\Delta A \times P_{m_i}}{A_1 \times \alpha}. \quad (14)$$

Перевагою використання виробничої функції є те, що вона дозволяє враховувати еластичність виробництва по кожному виду матеріальних ресурсів та можливий нелінійний характер залежності.

ВИСНОВКИ

При оцінці економічного ефекту АІС потрібно обов'язково виключати економічний ефект, який можливо отримати за умови ручної обробки даних. У разі якщо зниження втрат робочого часу машин та обладнання досягнуто на попередніх переділах, відповідні втрати повинні бути переведені у втрати на останньому переділі з урахуванням наявності залишків запасів на усіх наступних переділах. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Грузинов В. П. Эффективность управления промышленными предприятиями / В. П. Грузинов, И. А. Астафьев // Журнал автомобильных инженеров. – 2012. – № 1. – С. 44 – 49.

2. **Вьюнов И. Е.** Особенности используемых методов расчета экономической эффективности АСУП / И. Е. Вьюнов, А. Н. Пейко, И. П. Скопи. – М. : ГКНТ, 1974. – С. 22 – 29.

3. **Адрианов Д. П.** Экономическая эффективность автоматизированной системы управления / Д. П. Адрианов. – М. : Информэлектро, 1972. – С. 35 – 39.

4. Методика определения экономической эффективности АСУП и производственными объединениями. – М. : Статистика, 1979. – 62 с.

5. **Ильин А. И.** Планирование на предприятии / А. И. Ильин. – Мн : Новое знание, 2001. – 635 с.

6. **Бухалков М. И.** Внутрифирменное планирование / М. И. Бухалков. – М. : ИНФРА-М, 2003. – 400 с.

7. **Колесников С. Н.** Планирование деятельности производственного предприятия / С. Н. Колесников. – М. : 1С-Пабблишинг, 2006. – 382 с.

8. **Хаммер М.** Реинжиниринг корпорации. Манифест революции в бизнесе / М. Хаммер, Дж.Чампи. – М. : МИФ, 2011. – 259 с.

УДК 338.512

РОЗВИТОК І ПОСИЛЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА НА ЗАСАДАХ ОСНОВНИХ КОНЦЕПЦІЙ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ

ШУЛЬГА В. М., СЕРБЕНІВСЬКА А. Ю.

УДК 338.512

Шульга В. М., Сербенівська А. Ю. Розвиток і посилення конкурентних переваг промислового підприємства на засадах основних концепцій стратегічного управління витратами

У статті досліджено конкурентні переваги промислових підприємств і запропоновано один із варіантів їх посилення за допомогою впровадження системи стратегічного управління витрат. Саме стратегічне управління витратами дозволить перейти на новий рівень організації управління витратами, підвищити його аналітичність і ефективність у керуванні діяльністю підприємства.

Ключові слова: конкурентні переваги, конкуренція, витрати, управління витратами, стратегічне управління витратами.

Бібл.: 14.

Шульга Валентина Миколаївна – кандидат економічних наук, доцент, кафедра економіки, обліку та аудиту, Київський національний університет технологій та дизайну (вул. Немировича-Данченка, 2, Київ, 01011, Україна)

E-mail: Valentinashulga@gmail.com

Сербенівська Аліна Юріївна – старший викладач, кафедра економіки, обліку та аудиту, Київський національний університет технологій та дизайну (вул. Немировича-Данченка, 2, Київ, 01011, Україна)

E-mail: serbenivskaalina@gmail.com

УДК 338.512

Шульга В. Н., Сербенівська А. Ю. Развитие и усиление конкурентных преимуществ промышленного предприятия на принципах основных концепций стратегического управления расходами

В статье исследованы конкурентные преимущества промышленных предприятий и предложен один из вариантов их повышения с помощью внедрения системы стратегического управления расходами. Именно стратегическое управление позволит перейти на новый уровень организации управления расходами, повысит его аналитичность и эффективность в управлении деятельностью предприятия.

Ключевые слова: конкурентные преимущества, конкуренция, расходы, управление расходами, стратегическое управление расходами

Библ.: 14.

Шульга Валентина Николаевна – кандидат экономических наук, доцент, кафедра экономики, учета и аудита, Киевский национальный университет технологий и дизайна (ул. Немировича-Данченко, 2, Киев, 01011, Украина)

E-mail: Valentinashulga@gmail.com

Сербенівська Аліна Юріївна – старший преподаватель, кафедра экономики, учета и аудита, Киевский национальный университет технологий и дизайна (ул. Немировича-Данченко, 2, Киев, 01011, Украина)

E-mail: serbenivskaalina@gmail.com

UDC 338.512

Shulga V. N., Serbenivskaya A. Y. Developing and Strengthening the Competitive Advantages of the Industrial Enterprise on the Principles of the Basic Concepts of Strategic Cost Management

In the article investigational competitive edges of industrial enterprises and one of variants of their strengthening is offered by introduction of the system of strategic cost management. A strategic cost management will allow to pass to the new level of organization of cost management, promote its analyticity and efficiency in the management of enterprise activity.

Key words: competitive advantages, competition, costs, costs management, strategic costs management

Bibl.: 14.

Shulga Valentina N. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Department of Economy, Account and Audit, Kyiv National University of Technologies and Design (vul. Nemyrovycha-Danchenka, 2, Kyiv, 01011, Ukraine)

E-mail: Valentinashulga@gmail.com

Serbenivskaya Alina Yu. – Senior Lecturer, Department of Economy, Account and Audit, Kyiv National University of Technologies and Design (vul. Nemyrovycha-Danchenka, 2, Kyiv, 01011, Ukraine)

E-mail: serbenivskaalina@gmail.com

Від ефективності управління витратами залежить фінансовий результат діяльності підприємств. Процес ринкової трансформації системи управління та контролю на промислових підприємствах не відповідає сучасним вимогам. Основними стримуючих факторами є: застарілі інструктивні та методичні матеріали з орга-

нізації обліку витрат виробництва й реалізації продукції; недостатня відповідність сучасним вимогам регламентування відображення витрат в існуючій нормативно-правовій базі; недосконалість первинних документів з обліку виробничих витрат; відсутність методичних матеріалів з організації контролю та реалізації його ре-